

Vlad FILAT

Prim-ministru al Republicii Moldova
Премьер-министр Республики Молдова
Prime Minister of the Republic of Moldova

**UN AN ÎN CARE
S-AU PUS BAZELE
DEZVOLTĂRII
ȚĂRII**

2010 nu a fost un an ușor, dar, totuși, cred că am reușit să redăm oamenilor speranța la un viitor demn, la un trai mai bun. Preluând ȧara într-o criză profundă, am reușit nu doar să asigurăm supraviețuirea ei, dar și să punem bazele unei dezvoltări serioase în anii următori.

În anul 2010 am implementat Programul de guvernare, dar și Programul de stabilizare și relansare economică a Republicii Moldova pe anii 2009-2011. Programul reprezintă fundamentul pentru acțiuni pe termen mediu și lung, menite să pună bazele unei economii competitive, bazate pe cunoaștere, pe tehnologii performante, lipsite de orice bariere pentru creștere și prosperare. Documentul este orientat spre formarea unei societăți moderne, cu valori contemporane și standarde de viață avansate. În baza acestui program, a fost negociat Acordul - Memorandum de colaborare între Guvern și Fondul Monetar Internațional pentru anii 2010-2012, care a fost aprobat de Consiliul de directori al FMI la 29 ianuarie 2010.

Conform angajamentelor asumate față de cetățenii aflați peste hotare, am purces la elaborarea „Programului de Atragere a Remitențelor în Economie „PARE 1+1”, care prevede mobilizarea

**ГОД, В КОТОРОМ
БЫЛИ ЗАЛОЖЕНЫ
ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ
СТРАНЫ**

2010 год был далеко не легким, тем не менее, думаю, нам удалось вернуть людям надежду на достойное будущее и лучшую жизнь. Принимая страну в состоянии глубокого кризиса, нам удалось не только обеспечить ей жизнеспособность, но и заложить основы для серьезного развития в ближайшие годы.

В 2010 году мы внедрили как правительственную программу, так и План экономической стабилизации и восстановления Республики Молдова на 2009-2011 годы. Данный План является основой среднесрочных и долгосрочных мер, направленных на создание конкурентоспособной экономики на основе знаний, технологий, свободной от каких-либо препон на пути роста и процветания. Документ нацелен на формирование современного общества, разделяющего актуальные ценности и стремящегося к передовым жизненным стандартам. В основу этого плана заложено Соглашение-меморандум о сотрудничестве между Правительством и Международным Валютным Фондом на 2010-2012 годы, которое было одобрено Советом Директоров МВФ 29 января 2010 года.

Согласно своим обязательствам перед гражданами, находящимися за рубежом, мы приступили к разработке «Программы привлечения денежных переводов в экономику „PARE 1+1”, которая предусматривает привлечение людских и финансовых

**A YEAR THAT
ESTABLISHED
COUNTRY'S
DEVELOPMENT**

2010 was not an easy year, but still, I think we managed to re-edyfy people's hope to a decent future, a better life. Taking the country into a deep crisis, we were able not only to ensure its survival, but also to lay the groundwork for a serious development in the coming years.

In 2010 we implemented the Government Program, but also and Economic Stabilization and Recovery Program of the Republic of Moldova for 2009-2011. The program represents the foundation for medium and long term actions designed to establish a competitive economy based on knowledge, high technologies, without any barriers for growth and prosperity. The document is oriented towards building a modern society with contemporary values and advanced standards of life. Under this program, was negotiated the Agreement - Memorandum of Understanding between the Government and the International Monetary Fund for 2010-2012, which was approved by the Board of Directors of the IMF on 29 January 2010.

According to assumed commitments towards the citizens living abroad, we proceeded to the development of "Attract-

resurselor umane și financiare ale migranților moldoveni întru dezvoltarea economică a Republicii Moldova. Acest Program a fost aprobat de către Guvern recent.

O preocupare de bază a constituit-o îmbunătățirea cadrului legal ce vizează activitățile economice. În acest context se înscriu: simplificarea procedurii de impozitare cu TVA la cota zero a mărfurilor introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în regim vamal; crearea Zonei Economice Libere „Bălți” întru liberalizarea pieței energiei electrice, prin adoptarea Legii cu privire la energia electrică; adoptarea Legii cu privire la gazele naturale; reformarea instituțională a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică; elaborarea proiectului de lege cu privire la eficiența energetică etc.

Protecția socială este o prioritate absolută pentru noi, și toate activitățile noastre la acest capitol, în ultimul an, au fost orientate spre a contribui la atenuarea consecințelor nefaste ale crizei social-economice, acestea făcându-se mai puțin resimțite pentru majoritatea cetățenilor. În domeniul muncii și politicilor ocupaționale, am asigurat majorarea salariilor cadrelor didactice din instituțiile de învățământ de toate nivelurile, în medie cu 24 la sută. Următoarele tranșe de majorare a salariilor acestora vor fi implementate cu începere de la 1 ianuarie și 1 septembrie 2011.

În scopul protejării de către stat a salariaților cu retribuție mică din sectorul real al economiei, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real a fost majorat de la 900 la 1100 lei pe lună, ceea ce va conduce la o majorare a salariilor pentru majoritatea angajaților din sectorul real cu circa 7-8%.

În domeniul asigurărilor sociale, Guvernul și-a propus drept scop revalorificarea sistemului de pensii, în vederea unificării acestor

ресурсов молдавских мигрантов для экономического развития Республики Молдова. Это программа была одобрена недавно Правительством. Базовым направлением нашей работы явилось улучшение законодательной базы, регламентирующей экономическую деятельность. Она затронула такие аспекты, как: упрощение порядка налогообложения по нулевой ставке НДС товаров, поставленных на таможенную территорию Республики Молдова в таможенном режиме; создание свободной экономической зоны «Бэлць» для либерализации рынка электроэнергии, путем принятия Закона об электроэнергетике; принятие Закона о природном газе; институциональная реформа Национального агентства по регулированию в энергетике; разработка законопроекта об энергосбережении и т.д.

Социальная защита является для нас абсолютным приоритетом и все мероприятия, осуществляемые нами в этом направлении в течение последнего года, были нацелены на то, чтобы смягчить негативные последствия социально-экономического кризиса, которые в итоге не столь больно ударили по большинству наших граждан. В сфере труда и трудовой занятости, мы обеспечили повышение заработной платы преподавателей учебных заведений всех уровней, в среднем на 24 процента. Следующие этапы увеличения зарплат будут внедряться с 1 января и с 1 сентября 2011 года.

В целях государственной защиты работников с низкими заработками в реальном секторе экономики, размер минимальной гарантированной зарплаты был увеличен с 900 до 1100 леев в месяц, что означает рост заработной платы большинства работников реального сектора примерно на 7-8%.

В сфере социального обеспечения, правительство задалось целью пересмотреть пенсионную систему, для ее унификации и исключения положений, определяющие привилегии в рамках системы социального обеспечения.

ing Remittances in Economics Program “ PARE 1 +1 “, which provides human and financial resource mobilization of Moldovan migrants for the economic development of the Republic of Moldova. This program was recently approved by the Government.

A basic concern constituted the legal framework aimed at improving economic activities. In this context are included: the simplification of VAT taxation procedure at zero rate of goods introduced on the customs territory of the Republic of Moldova in customs regime, the creation of Free Economic Zone “Balti” for electricity market liberalization, by the adoption of Law on Electricity, adoption of the Law on natural gas, institutional reform of the National Agency for Energy Regulation, elaboration of the draft law on energy efficiency, etc..

Social protection it is an absolute priority for us and all our activities at this chapter, during the last year were targeted at adverse consequences of social and economic crisis mitigation, they being less felt by most citizens. In labor area and employment policies, have been ensured teachers' salaries increase of educational establishments of all levels, on average by 24 percent. The following increase installments of teachers' salaries will be implemented with effect from 1st January and 1st September 2011.

Towards the protection by the state of employees with small salaries from the real sector of economy, the minimum guaranteed wage in the real sector has been increased from 900 to 1,100 lei per month, which will lead to an increase of wages for most employees of real sector by about 7-8%.

In social insurance area, the Government aimed at enhancing pension system in order to unify

tuia și pentru excluderea condițiilor privilegiate din sistemul public de asigurări sociale.

Unul dintre obiectivele de bază din cadrul sistemului de protecție socială îl constituie susținerea adecvată a persoanelor vulnerabile prin direcționarea eficientă a asistenței sociale și prevenirea excluziunii sociale. Pentru a asigura efectiv o asistență socială orientată spre beneficiar, prin prisma îmbunătățirii accesului la prestația bănească de ajutor social, a fost majorat venitul lunar minim garantat al familiei de la 430 la 530 lei.

Este important faptul că, din anul 2010, în Republica Moldova se implementează un nou sistem de asistență socială, care prevede majorarea alocărilor în acest scop cu peste 36%, comparativ cu anul 2009. Guvernul își propune să-i ajute astfel pe acei care au cu adevărat nevoie de acest ajutor.

Politicele de protecție socială a familiilor cu copii sunt orientate și în continuare spre susținerea financiară a familiilor prin majorarea constantă a indemnizațiilor pentru familiile cu copii, precum și spre încurajarea creșterii copiilor și asigurarea securității demografice. Astfel, cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului a fost majorat, față de anul 2009, cu 300 lei: pentru primul copil el constituie 1700 lei, iar pentru fiecare copil următor - 2000 lei. Indemnizația lunară la îngrijirea copilului până la 1,5 ani pentru persoanele neasigurate a crescut de la 150 (2008-2009) la 250 lei (2010).

Una dintre provocările căreia a trebuit să-i facă față Guvernul a fost menținerea nivelului de finanțare al sistemului de sănătate în condițiile impactului crizei financiare mondiale. Astfel, din fondurile publice au fost alocate mijloace suplimentare pentru menținerea nivelului de finanțare a sectorului de sănătate.

Am creat condiții necesare pentru creșterea numărului beneficiarilor de polițe medicale de

Одним из краеугольных камней системы социальной защиты является адекватная поддержка уязвимых слоев населения путем эффективной адресации социальной помощи и предотвращения социальной изоляции. Для практического обеспечения социальной поддержки, ориентированной на получателя, через призму доступности денежных пособий социальной помощи, был увеличен гарантированный минимальный ежемесячный доход семьи с 430 до 530 леев.

Имеет значение то обстоятельство, что с 2010 года, в Молдове внедряется новая система социального обеспечения, которая предусматривает увеличение соответствующих объемов ассигнований на более чем 36%, по сравнению с 2009 годом. Правительство намерено, таким образом, помочь тем, кто по-настоящему нуждается в этой помощи.

Политики социальной защиты семей с детьми и в дальнейшем ориентированы на их финансовую поддержку путем устойчивого повышения размеров пособий для семей с детьми, а также на стимулирование рождаемости и на обеспечение демографической безопасности. Таким образом, размер единовременного пособия при рождении ребенка был увеличен по сравнению с 2009, на 300 леев: при рождении первого ребенка он составляет 1700 леев, а каждого следующего - 2000 леев. Ежемесячное пособие по уходу за ребенком до 1,5 лет для незастрахованных лиц увеличилось с 150 (в 2008-2009 годах) до 250 леев (в 2010 году).

Одной из проблем, с которыми пришлось столкнуться правительству, было сохранение уровня финансирования системы здравоохранения в неблагоприятных условиях глобального финансового кризиса. Таким образом, из государственных фондов были выделены дополнительные средства для поддержания уровня финансирования сектора здравоохранения.

Мы создали необходимые условия для увеличения численности получателей услуг по медицинским страховым полисам.

it and exclusion of privileged conditions from social insurance public system.

One of the main objectives of the social protection system is to adequately support vulnerable people through effective targeting of social assistance and preventing of social exclusion. In order to ensure effective social assistance targeted to the recipient, in terms of improving access to social assistance cash benefit was increased guaranteed minimum monthly family income from 430 to 530 lei.

It is important that, since 2010, in Republic of Moldova it is implemented a new system of social assistance, which provides allocation increases to this effect, by over 36% compared with 2009. The government aims to help those who really need this help.

Social protection policies of families with children are further targeted to financial support of families, by steady increase of allowances for families with children, as well as encouraging children raise and demographic security. Thus, the amount of single birth allowance has been increased compared to 2009, by 300 lei: For the first child it constitutes 1,700 lei, and for each next child - 2,000 lei. Monthly child care allowance up to 1.5 years for uninsured people increased from 150 lei (2008-2009) to 250 lei (2010).

One of the challenges that the government had to cope with was maintaining the funding of health system under the impact of global financial crisis. Thus, from public funds has been allocated additional funds to maintain the funding level of health sector.

We have created the necessary conditions for increasing the number of beneficiaries of health insurance policies. Its cost for 2010 was reduced by 160 lei and

asigurare. Costul acestora pentru anul 2010 a fost redus cu 160 lei și constituie acum 2478 lei. Totodată, pentru proprietarii de terenuri agricole costul poliței a fost stabilit la nivelul de 619,5 lei.

Pentru extinderea accesului la serviciile medicale, în special - al categoriilor de persoane social-vulnerabile, pentru anul 2010 a fost majorat cuantumul resurselor financiare din bugetul de stat transferat în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, cu circa 32,2% față de nivelul precizat pentru anul 2009, ponderea acestora fiind de 59,3% din totalul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală. A fost extinsă și lista medicamentelor compensate de la 53 de denumiri comerciale internaționale în anul 2009 la 84 în anul 2010.

În plan extern, am depus toate eforturile pentru implicarea cât mai activă a țării noastre în procesul de colaborare cu UE, atât în cadrul Parteneriatului Estic, precum și pe dimensiune bilaterală și multilaterală.

Un eveniment de importanță majoră pentru parcursul european al țării a fost lansarea negocierilor asupra Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană. În contextul Acordului de Asociere a fost inițiată lansarea a trei procese de dialog - cu privire la liberalizarea regimului de vize (proces care a demarat la data de 15 iunie), crearea Zonei de Comerț Liber și Aprofundat și dialogul structurat privind drepturile omului.

În ultimele luni, au avut loc câteva evenimente relevante de natură să contribuie la crearea premiselor pentru desfășurarea activă a procesului de reglementare a conflictului transnistrean. Mă refer, în primul rând, la reuniunile neformale în formatul „5+2”, cu participarea reprezentanților transnistreni. De asemenea, s-a reușit reluarea contactelor și dialogului dintre Chișinău și Tiraspol la nivel de reprezentanți politici,

Их стоимость в 2010 году была сокращена на 160 леев и в настоящее время составляет 2478 леев. Вместе с тем, для владельцев сельскохозяйственных угодий, стоимость полиса была установлена в размере 619,5 леев.

С целью расширения доступа к медицинским услугам, в частности - для социально уязвимых категорий граждан, в 2010 году увеличены суммы финансовых средств из государственного бюджета, переведенные в фонды обязательного медицинского страхования, более чем на 32,2%, по сравнению с установленным на 2009 год уровнем, а их доля в общей сумме средств, которыми располагают фонды обязательного медицинского страхования составила 59,3%. Был расширен и список компенсированных медикаментов, с 53 международных наименований в 2009 году до 84 позиций в 2010 году.

В сфере международных отношений, мы сделали все возможное для более активного участия нашей страны в процессе сотрудничества с ЕС, как в рамках Восточного партнерства, так и в плане двусторонних и многосторонних связей.

Событием первостепенной важности для европейского курса страны стало начало переговоров по Соглашению об ассоциации между Республикой Молдова и Европейским союзом. В рамках Соглашения об ассоциации были инициированы три процесса - по либерализации визового режима (начало которого датируется 15 июня), по созданию зоны свободной и углубленной торговли и по структурированию диалога по правам человека.

В последние месяцы состоялся ряд значимых мероприятий, способствующих созданию условий для активного развития процесса приднестровского урегулирования. Я имею в виду, во-первых, неофициальные встречи в формате «5+2» с представителями Приднестровья. Кроме того, удалось возобновить контакты и диалог между Кишиневом и Тирасполем на уровне политических представителей путем организации регулярных совещаний с

now constitutes 2478 lei. However, for agricultural land owners the cost of insurance policies has been established at 619.5 lei.

In order to increase access to health services, in particular - of socially vulnerable categories, for 2010 has been increased the amount of financial resources from the state budget transferred to the compulsory health insurance funds, by about 32.2% compared to the specified level for 2009, their share being of 59.3% of total compulsory health insurance funds. A list of compensated medicines was extended from 53 international trade names in 2009 to 84 in 2010.

Externally, we have made every effort to more active involvement of our country in collaboration with the EU, both within the Eastern Partnership, as well as bilateral and multilateral dimension.

A major event for the European course of the country was the launch of negotiations on the Association Agreement between Moldova and the European Union. In the context of the Association Agreement was initiated the launch of three processes dialog - on liberalization of visa regime (process that started on June 15), creation of the Free and Deep Trade Zone and structured dialogue on human rights.

In recent months, there were several relevant events likely to contribute to conditions creation for active development of the Transnistrian conflict settlement process. It is referred, first, to the informal meetings in the "5 +2" format with Transnistrian representatives. Also, it was succeeded the resumption of contacts and dialogue between Chisinau and Tiraspol at the level of political representatives by holding of regular meetings in order to identify practical ways of solving prob-

prin organizarea unor întâlniri periodice, în scopul identificării unor modalități practice de soluționare a problemelor cu care se confruntă populația de pe ambele maluri ale Nistrului. Nu în ultimul rând, aș menționa faptul că s-a reușit stabilirea primelor contacte cu Igor Smirnov, care, sper, vor da și rezultate concrete. Într-un cuvânt, până în prezent a fost depus un efort enorm în vederea reglementării pașnice a problemei transnistrene în limitele Constituției Republicii Moldova.

Nu pot să nu mă refer și la una dintre cele mai mari provocări cu care ne-am confruntat în primul an de guvernare - inundațiile. În urma acestora, au fost afectate 16 raioane din țară, în special - raioanele Hâncești și Cantemir. Au fost inundate 1084 case de locuit și 6114 ha de terenuri agricole. Au fost evacuate 3114 persoane. Impactul inundațiilor, analizat prin prisma necesităților de reabilitare, se cifrează la 77,5 mil. USD, ceea ce reprezintă 1,4% din PIB. La prima etapă, am reușit să asigurăm evacuarea sinistraților, paza și evacuarea ulterioară a bunurilor lor, aprovizionarea sinistraților cu cele necesare, organizarea odihnei și a școlarizării ulterioare a copiilor din localitățile afectate etc. Acum este pe final procesul de construcție a caselor pentru sinistrați. De asemenea, eforturile noastre vor fi orientate în continuare spre asigurarea unui sistem de prevenire și diminuare a impactului unor posibile situații de acest gen în viitor.

În concluzie, aș menționa că anul ce trece este, poate, cel mai important din ultima perioadă. În acest răstimp, au fost puse bazele revenirii la normalitate, ale unei dezvoltări democratice firești a societății. Acum este foarte important să asigurăm continuitatea și să finalizăm procesele începute. Numai astfel vom realiza visul frumos ca Republica Moldova să devină un stat liber, democratic, prosper și integrat în Uniunea Europeană.

целью определения практических путей решения проблем, с которыми сталкивается население на обоих берегах Днестра. И, не в последнюю очередь, хотел бы отметить, что удалось установить первые контакты с Игорем Смирновым, что, надеюсь, принесет конкретные результаты. Одним словом, до настоящего времени были приложены огромные усилия для мирного урегулирования приднестровского конфликта в рамках Конституции Республики Молдова.

Не могу обойти вниманием и одну из наибольших проблем, с которой мы столкнулись в первый год правления - наводнения. В результате, в стране пострадало 16 районов, в частности - в районах Хынчешть и Кантемир. Было подтоплено 1084 дома и 6114 га сельскохозяйственных угодий. 3114 человек были эвакуированы. Ущерб от наводнений, с учетом необходимости его возмещения, равен 77,5 млн. долларов, что составляет 1,4% от ВВП. На первом этапе, нам удалось эвакуировать пострадавших, обеспечить охрану и последующую эвакуацию их собственности, наладить снабжение пострадавших предметами первой необходимости, организовать отдых и дальнейшее обучение детей из затопленных сел и т.д. Сейчас, вошло в заключительный этап строительство домов для пострадавших от наводнения. Также, мы направим усилия на дальнейшее обеспечение системы предупреждения и снижения последствий возможных ситуаций подобного рода в будущем.

В заключение я должен отметить, что прошедший год, пожалуй, является самым значимым в последнее время. Он заложил основы возврата к нормальной жизни, к нормальному демократическому развитию общества. Сейчас очень важно обеспечить преемственность и завершить начатые процессы. Только таким образом может осуществиться дивная мечта: увидеть Молдову свободным, демократическим, процветающим и интегрированным в Европейский Союз государств.

lems faced by the population on both banks of Dniester river. And not least of all, I should mention that was succeeded to establish first contacts with Igor Smirnov, which hopefully will give concrete results. In a word until now has been made an enormous effort for peaceful settlement of the Transnistrian conflict under the Constitution of the Republic of Moldova.

It is worth of mentioning one of the biggest challenges we faced in the first year of government - floods. As a result, have been affected 16 districts in the country, in particular - Hincesti and Cantemir districts. Were flooded 1084 houses and 6114 hectares of agricultural land and 3114 people were evacuated. The impact of floods amounts to 77.5 million U.S. dollars, representing 1.4% of GDP. At the first stage, we managed to evacuate victims, provide guard and subsequent evacuation of their property, victims' supply with the necessary, the organization of rest and subsequent schooling of children from affected villages, etc.. Now the process of building houses for flood victims is completing. Also, our efforts will be aimed at ensuring a system of prevention and mitigation of possible future situations of this kind.

In conclusion, I would mention that the preceding year it is perhaps the most important of the last period. Meanwhile, were put foundations of returning to normal, society's normal democratic development. Now it is very important to ensure continuity and to complete the started process. Only in this way we will achieve the beautiful dream that the Republic of Moldova become a free, democratic, and prosperous state integrated into the European Union.